

NEE, TENZIJ-TOETS BEAUFORTLAAN TE SOEST

© 2016 Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, Culemborg

Ecologisch Adviesbureau Viridis bv
Beesdseweg 3-18
4104 AW Culemborg
T 0345 753 275
M info@bureau-viridis.nl
W www.bureau-viridis.nl
KvK 110 557 87
BTWNR NL 8212 39 119 BO1
IBAN NL46 TRIO 0198 4486 00

Tekst en samenstelling: Mw. S. Zwerver en Dhr. E. van der Ploeg
Veldwerk: Dhr. E. van der Ploeg
Controle: Th. de Jong, algemeen directeur
Foto's in rapport: Ecologisch Adviesbureau Viridis

Projectnummer: 2016-100
Wijze van citeren: Zwerver, S, van der Ploeg, E. 2013. Nee, tenzij-toets. Beaufortlaan te Soest. Ecologisch Adviesbureau Viridis, Culemborg.
In opdracht van: RV&O
Contactpersoon: dhr. F. Rademaker

Status: Concept, 30-11-2016
Ondertekening: Dhr. Th. de Jong, Directeur
Paraaf:

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is.

Ecologisch Adviesbureau Viridis is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden, kaartmateriaal (Basis Registratie Topografie Kadaster 2013, tenzij anders wordt vermeld) inclusief getoonde begrenzingen of andere gegevens verkregen van Ecologisch Adviesbureau Viridis. De opdrachtgever vrijwaart Ecologisch Adviesbureau Viridis voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Omdat ecologisch onderzoek een momentopname is, kan de aanwezigheid van beschermde soorten soms niet worden uitgesloten of bevestigd. Daarnaast is de natuurwetgeving aan verandering en jurisprudentie onderhevig. Ecologisch Adviesbureau Viridis is mede om die redenen lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologische adviesbureaus. Hierdoor zijn wij zo goed mogelijk op de hoogte van de nieuwste ontwikkeling op het gebied van ecologie en wetgeving. Door de inzet van conform de wet ter zake kundige ecologen, waarborgen wij onze onderzoekskwaliteit. Wij zijn echter niet aansprakelijk voor de gevolgen van onverwacht verschijnende of verdwijnende flora of fauna, noch voor de gevolgen van veranderende wetgeving of jurisprudentie.

Inhoud

1 Inleiding	1	4 “Nee, tenzij”-toets	6
1.1 Aanleiding en context	1	4.1 Bestaande en potentiële waarden	6
1.2 Vraagstelling	1	4.2 Robuustheid en aaneengeslotenheid	6
1.3 Leeswijzer	1	4.3 De aanwezigheid van bijzondere soorten	7
2 Gebiedsbeschrijving	2	4.4 Verbindingsfunctie	8
2.1 Ligging van het plangebied	2	4.5 Behoud van oppervlakte	8
2.2 Terrein en omgeving	2	4.6 Behoud van samenhang	8
2.3 Voorgenomen ontwikkeling	2	5 Conclusie en advies	9
3 Relevante natuurwetgeving en -beleid	4	5.1 “Nee, tenzij”-toets	9
3.1 Wettelijk kader	4	5.2 Effectbeoordeling	9
3.2 Relevante natuurwetgeving	4	5.3 Ja, mits...	9
3.2.1 Wet natuurbescherming	4	5.4 Mitigerende maatregelen	9
3.2.2 Natuurbeschermingswet 1998	4	6 Literatuur	11
3.2.3 Flora- en faunawet	4		
3.3 Natuurnetwerk Nederland	4		
3.4 Toetsing NNN-beleid	5		

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en context

Het gebied rond De Beaufortlaan wordt opnieuw ontwikkeld conform het ontwerpbestemmingsplan “Landelijk gebied”. Ter hoogte van De Beaufortlaan is het vanuit dit bestemmingsplan mogelijk om ten hoogste 13 woningen te realiseren. Omdat de geluidsbelasting voor deze woningen de voorkeursgrenswaarde, dan wel uiterste grenswaarde, zoals vastgesteld in de Wet geluidshinder niet mag overschrijden, dient langs de spoorlijn Amersfoort - Utrecht een geluidsschermbaan te worden geplaatst. De Beaufortlaan en de aangrenzende bosstrook waar het geluidsschermbaan geplaatst zal worden bevindt zich geheel binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Toetsing Natuurnetwerk Nederland

Indien een te ontwikkelen terrein binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voormalig EHS) is gelegen, is het mogelijk dat de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied aantasten. De effecten van de ruimtelijke ontwikkeling dienen getoetst te worden middels een “Nee, tenzij”-toets. In dit kader heeft RV&O aan Ecologisch Adviesbureau Viridis gevraagd een “Nee, tenzij”-toets uit te voeren en daarvan een rapport op te stellen.

Op basis van onderzoek en een goede beschrijving van de ingreep wordt een analyse gemaakt van de invloed die de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling mogelijk kan hebben op de aanwezige NNN.

1.2 Vraagstelling

In voorliggend rapport wordt beoordeeld of en in welke mate de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen, waarvoor een nieuw bestemmingsplan opgesteld wordt, de aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN kunnen aantasten.

De volgende vragen worden in deze rapportage beantwoord:

- Wat zijn de wezenlijke kenmerken en waarden op de locatie van het te plaatsen geluidsschermbaan?
- Zijn er door de ruimtelijke ontwikkeling negatieve effecten op deze wezenlijke kenmerken en waarden te verwachten?
- Zo ja, op welke wijze kunnen deze effecten gemitigeerd of gecompenseerd worden?

De “Nee, tenzij”-toets is conform de EHS-Wijzer van Provincie Utrecht uitgevoerd. De resultaten van het onderzoek wijzen uit of er sprake is van een significante aantasting van het NNN. De resultaten van dit onderzoek moeten worden opgenomen in de toelichting van het bestemmingsplan.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is het onderzoeksgebied en de gewenste ruimtelijke ontwikkeling kort beschreven. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de natuurwetgeving en -beleid in Nederland. In hoofdstuk 4 wordt onderzocht of er sprake is van een significante aantasting van aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. In hoofdstuk 5 is de conclusie en het advies m.b.t. de planologische gebiedsbescherming opgenomen.

2 Gebiedsbeschrijving

2.1 Ligging van het plangebied

De Beaufortlaan is gelegen nabij Soestduinen, langs de spoorlijn Amersfoort-Utrecht. Op dit moment zijn er diverse bedrijfspanden aan de beaufortlaan gelegen waarvan de bestemming mag worden gewijzigd van 'bedrijf' naar 'wonen'. Ter plekke worden 13 woningen gerealiseerd. In figuur 1 is een globaal overzicht van het plangebied weergegeven. Het plangebied wordt aan de zuidzijde begrenst door een fijnmazig hekwerk met daarachter de spoorlijn, aan de noordzijde wordt het plangebied begrenst door De Beaufortlaan en ten oosten ligt de N 413.

2.2 Terrein en omgeving

Het plangebied bestaat uit een lange smalle strook bos tussen het spoor Amersfoort - Utrecht en de Beaufortlaan. De bosstrook is opgebouwd uit een kruidlaag, struiklaag en bomen van verschillende leeftijden. De bosstrook bestaat uit voornamelijk jonge exemplaren van Amerikaanse eik, zomereik, grove den, zachte berk, acacia, beuk en spar. Verspreid door het plangebied staat een aantal oudere exemplaren van zomereik, beuk en grove den. De ondergroei wordt gedomineerd door braam en klimop, gecombineerd met enkele grassen. Ook hazelaar, hultst, rododendron zijn aangetroffen in de struiklaag. Op een kleinere schaal zijn bonte dovenetel (verwilderde tuinplant) en de licht beschermde kleine maagdenpalm (eveneens verwilderd vanuit een aangrenzende tuin) aangetroffen.

De bosstrook vormt mogelijk een klein onderdeel van het leefgebied van strikt beschermde soorten als eekhoorn, boomkruiper en das. Er zijn tijdens het veldbezoek echter geen sporen van deze soorten aangetroffen. Enkele tientallen meters ten noorden van het plangebied is een groot recent hol aangetroffen welke

mogelijk toebehoort aan das of vos, maar er zijn geen aanwijzingen dat het hol zeer recentelijk is gebruikt. De terreineigenschappen maken het gebied ongeschikt voor een soort als de hazelworm. Het gebied wordt grotendeels overschaduwt door de aanwezige vegetatie, en biedt weinig tot geen mogelijkheden voor beschutting en veiligheid.

De bevindingen van het veldonderzoek worden verder ondersteund door het literatuuronderzoek, vanuit de Nederlandse Databank Flora en Fauna, alsmede verspreidingsatlassen zijn geen gegevens over het voorkomen van strikt beschermde soorten in het plangebied.

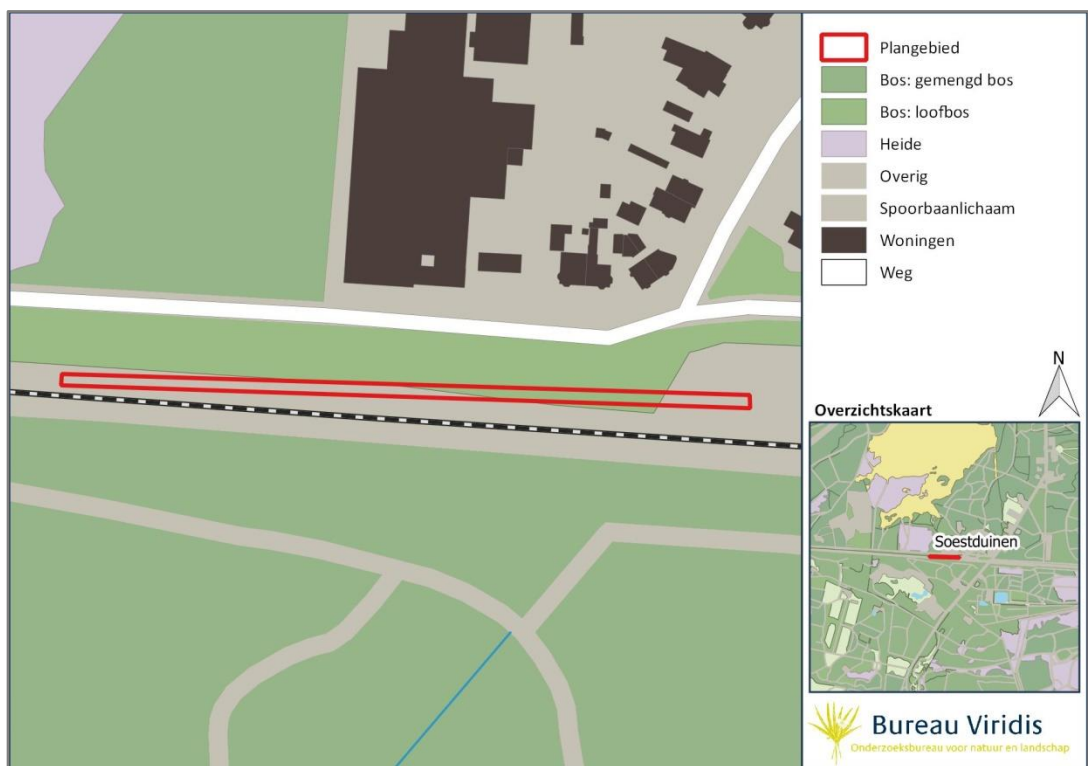
In Afbeelding 1 t/m 4 is een impressie van plangebied weergegeven.

2.3 Voorgenomen ontwikkeling

Aan De Beaufortlaan worden vanuit het gewijzigde bestemmingsplan 13 nieuwe woningen gerealiseerd. Deze woningen worden op korte afstand van de spoorlijn gerealiseerd. Volgens de Wet geluidsbelasting mag de geluidbelasting aan de gevel van de nieuwe woningen ten gevolge van weg- en railverkeer de voorkeursgrenswaarde dan wel de uiterste grenswaarde niet overschrijden. Om deze reden dient er langs de spoorlijn een geluidsscherm te worden gerealiseerd. Dit geluidsscherm loopt langs het spoorwegtraject Amersfoort – Utrecht, en heeft de volgende specificaties:

- Lengte 210 meter;
- Hoogte: 2.10 meter (1,6 meter bovenkant spoor + 0,5 meter vanaf het maaiveld);
- Materiaal: geluidsabsorberend aan de zijde van het spoor.

Figuur 1 | Overzicht van de ligging van het plangebied aan De Beaufortlaan.

Afbeelding 1 | Redelijk open ondergroei en jonge bomen (1)

Afbeelding 2 | Redelijk open ondergroei en jonge bomen (2)

Afbeelding 3 | Barrière bestaand uit fijnmazig hek.

Afbeelding 4 | Bosstrook met links te slopen bebouwing

3 Relevante natuurwetgeving en -beleid

3.1 Wettelijk kader

De natuurwetgeving en het natuurbeleid in Nederland is ondergebracht in verschillende wetten en regels. De natuurwaarden in Natura 2000-gebieden worden beschermd door de Natuurbeschermingswet. Ook buiten deze beschermde gebieden zijn verschillende soorten planten en dieren beschermd door de Flora- en faunawet. Tenslotte bestaat in Nederland het Natuurnetwerk Nederland, waarvoor de provincies beleid maken.

3.2 Relevante natuurwetgeving

Om te bepalen welke natuurwetgeving relevant is bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen, zijn de ligging van het werkgebied ten opzichte van (beschermde) natuurgebieden, de verwachting van beschermde soorten en de aanwezigheid van bomen (buiten de bebouwde kom) van belang.

3.2.1 Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 gaat de nieuwe Wet Natuurbescherming in, waarbij drie wetgevingen; Flora- en Faunawet, Natuurbeschermingswet en de Boswet, worden samengevoegd tot één wet. Onder deze wet vallen o.a. de Natura 2000-gebieden en soorten beschermd onder de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn evenals de nationaal beschermde soorten.

3.2.2 Natuurbeschermingswet 1998

Het plangebied ligt aan De Beaufortlaan in de gemeente Soest. De locatie ligt buiten de begrenzingen van wettelijke beschermde Natura 2000-gebieden. Er zijn daarnaast geen Natura 2000-gebieden in de directe nabijheid van het plangebied gelegen.

Het dichtstbijzijnde wettelijke beschermde natuurgebied, het Natura 2000-gebied "Arkemheen", ligt op meer dan 10 kilometer afstand van het plangebied. Door de aard van de ontwikkeling en de relatief grote afstand tot een wettelijk beschermd Natura 2000-gebied, zijn effecten door externe werking (verstorende effecten zoals licht en geluid) redelijkerwijs uit te sluiten. Er zijn geen negatieve effecten op de Natura 2000

instandhoudingsdoelstellingen te verwachten. Er is derhalve geen toetsing in het kader van Natura 2000 noodzakelijk.

3.2.3 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is alleen (met uitzondering van de zorgplicht) van toepassing op de in de wet aangewezen beschermde soorten. Dit zijn alle van nature in Nederland voorkomende zoogdiersoorten (met uitzondering van bruine rat, zwarte rat en huismuis), alle soorten amfibieën en reptielen, bepaalde soorten vissen (met uitzondering van soorten van de Visserijwet 1963) en alle van nature op het Europese grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten. Bovendien is een aantal planten- en diersoorten aangewezen als zijnde beschermde soorten. Op 21 februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawetwet van kracht geworden. Hierbij wordt onderscheid tussen de soorten aangebracht, waarbij de volgende groepen worden onderscheiden:

- Tabel 1: Algemeen voorkomende soorten;
- Tabel 2: Overige beschermde soorten;
- Tabel 3: Strikt beschermde soorten.

3.3 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied valt geheel binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland. Dit betekent dat plannen, projecten en bestemmingsplanwijzigingen in gebieden binnen of in de nabijheid van de groene contour *niet* zijn toegestaan *tenzij* is vastgesteld dat de plannen of projecten de wezenlijke waarden en kenmerken van het gebied niet aantasten. Toetsing aan het NNN middels het "Nee, tenzij"-principe, is derhalve noodzakelijk om te toetsen of en op welke wijze wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN ter plaatse door de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling worden aangetast. Het opstellen van een "Nee, tenzij"-toets is derhalve noodzakelijk.

De Ecologische Hoofdstructuur (NNN) is een robuust, samenhangend netwerk van natuurgebieden samengesteld uit bestaande natuurgebieden, nieuwe nog te

realiseren natuurgebieden en verbindingzones tussen de gebieden. Enkele beheersgebieden, landbouwgebieden waar agrarisch natuurbeheer wordt ingezet om een bijdrage te leveren aan de biodiversiteit en aan het functioneren van het NNN maken ook onderdeel uit van het NNN. Binnen het NNN liggen ook Natura 2000-gebieden. Deze worden planologisch niet anders behandeld dan de rest van het NNN. De Natura 2000-gebieden zijn van Europese betekenis en worden ook beschermd door de Wet natuurbescherming. Niet elke ingreep in het NNN leidt tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden. Ingrepen die (eventueel nadat inrichtingsmaatregelen zijn genomen) niet de wezenlijke kenmerken en waarden significant aantasten, zijn toegestaan (artikel 4.11 PRV). Dit geldt ook voor uitbreidingen van geringe omvang van al binnen het NNN bestaande functies.

3.4 Toetsing NNN-beleid

Indien de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN door de ingreep aangetast *kunnen* worden is een “Nee, tenzij”-toets noodzakelijk. De “Nee, tenzij”-toets onderzoekt of de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN ter plaatse niet significant worden aangetast. Voorliggende rapportage gaat in op de “Nee, tenzij”-toets. Om te bepalen of er sprake is van significante aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken, wordt gebruik gemaakt van 6 toetsingsaspecten. Het toetsingskader van de “Nee, tenzij”-toets bestaat uit de volgende aspecten:

1. Bestaande en potentiële waarden van het ecosysteem, inclusief de vereiste omgevingsfactoren (zoals donkerte, bodem, water en milieu)
 - A. Bestaande waarde van het ecosysteem
 - B. Oude boskernen
 - C. Potentiële waarde
2. De robuustheid en aaneengeslotenheid;
3. De aanwezigheid van bijzondere soorten;
 - A. Beschermde soorten Flora en faunawet en nationaal bedreigde soorten van de Rode lijst
 - B. Bijzonder en bedreigde soorten van de oranje lijst
4. De verbindingfunctie van het gebied voor soorten en ecosystemen;
5. Behoud van oppervlakte;
6. Behoud van samenhang.

Aan de hand van bovenstaande aspecten wordt onderzocht of er significante negatieve effecten optreden bij realisatie van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling. Uit de toetsing kan één van de volgende conclusies naar voren komen:

1. Op één van de aspecten is het oordeel: significante aantasting.
2. Op geen aspect is het oordeel significante aantasting, maar als alle aspecten gecombineerd worden is het oordeel: significante aantasting.
3. Op geen aspect is het oordeel significante aantasting, ook niet bij combinatie van de aspecten.

De aantasting is significant als het NNN op één van de genoemde 6 hoofdaspecten duidelijk wordt aangetast. Een nieuw project, dat de natuur significant aantast, mag niet worden toegestaan in het bestemmingsplan (‘nee’), tenzij het een groot openbaar belang dient én er geen alternatieven zijn buiten de natuur. Indien deze optreden zal onderzocht worden of deze verzacht kunnen worden. Hiertoe zullen mitigerende maatregelen opgesteld en beschreven worden.

Mitigerende maatregelen zijn bedoeld om de gevolgen van een ingreep op het NNN ter plekke van de ingreep te verzachten. Te denken valt aan het verbeteren van de inrichting (ecologisch, landschappelijk) van en rond het voor de verstorende functie gebruikte terrein. Indien deze maatregelen zeer effectief zijn, is het theoretisch mogelijk dat geen sprake meer is van significante gevolgen. Voor zover mitigerende maatregelen niet volstaan, moeten de gevolgen volgens het compensatiebeginsel gecompenseerd worden. Hiertoe dient dan een compensatieplan opgesteld te worden.

4 “Nee, tenzij”-toets

Onderstaande toetsing is uitgevoerd op basis van gegevens uit diverse beschikbare bronnen, waaronder: de signaleringskaarten EHS van de Provincie Utrecht, Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFF) en oude onderzoeksgegevens Bureau Viridis. Daarnaast is er recentelijk een veldbezoek uitgevoerd door een ervaren veldecoloog. Door deze gegevens te combineren is het mogelijk een goed beeld te vormen van de aanwezige en potentiële waarden van het plangebied. In het onderhavige hoofdstuk wordt getoetst of de voorgenomen ingreep een significante aantasting van aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN veroorzaakt.

4.1 Bestaande en potentiële waarden

Aspect 1: Bestaande en potentiële waarden van het ecosysteem, inclusief de vereiste omgevingsfactoren (zoals donkerte, bodem, water en milieu).

A. Bestaande waarde van het ecosysteem

B. Oude boskernen

C. Potentiële waarde

A) De bestaande waarde van het gebied wordt gebaseerd op de actuele botanische natuurwaarde van de natuur ter plekke. Het plangebied is gesitueerd tussen de doorgaande weg en de spoorlaan en bestaat uit een magere bosstrook met een weinig soortenrijke ondergroei. Op de signaleringskaart ‘Actuele Natuurwaarden’ van de Provincie Utrecht is het plangebied beoordeeld als ‘Geen waarde’ voor het huidige beheertype. Normaliter wordt de aanwezige flora ingedeeld in 6 klassen, variërend van A (laag) tot en met F (hoog). Het ontbreken van een waarde kan inhouden dat het terrein niet of nauwelijks is bezocht of een erg lage natuurwaarde van het gebied.

Ter aanvulling op de literatuurgegevens is er tijdens het veldbezoek een inventarisatie gemaakt van de actuele natuurwaarde. Op basis van deze inventarisatie is beoordeeld dat de bestaande natuurwaarden van het gebied zeer laag zijn.

B) Oude boskernen zijn actuele groeiplaatsen van autochtone bomen en struiken, die afstammen van oorspronkelijke inheemse flora die na de ijstijd op eigen kracht Nederland heeft bereikt. Belangrijk is de aanwezigheid van een bosbodem van 150 jaar of ouder. Provincie Utrecht heeft de oude boskernen in kaart gebracht, hieruit blijkt dat binnen of in de omgeving van het plangebied geen oude boskernen aanwezig zijn.

C) De potentiële waarde van het plangebied is beoordeeld op basis van de literatuurgegevens in combinatie met het uitgevoerde veldbezoek. Er zijn in de huidige situatie geen beschermde soorten of habitats aanwezig, op basis van expert judgement is beoordeeld dat ook de potentiële waarde voor het gebied zeer beperkt is.

➤ Het plaatsen van het geluidscherm leidt niet tot aantasting van de actuele of potentiële natuurwaarde van het gebied.

4.2 Robuustheid en aaneengeslotenheid

Gebieden die bepalend zijn voor de aaneengeslotenheid en de robuustheid van het NNN.

Oppervlakteverlies en versnippering van gebieden aangewezen als NNN is onwenselijk. Verlies van oppervlakte leidt tot verkleining en in sommige gevallen ook tot versnippering van leefgebied. Dit aspect wordt uitsluitend op basis van het veldonderzoek en expert judgement beoordeeld.

Het plangebied betreft een zeer kleine uitloper van een uitgestrekt bosgebied. De geplande ruimtelijke ontwikkeling zal grotendeels worden gerealiseerd langs een al bestaande barrière waarbij het merendeel van de bosstrook behouden blijft. Hoewel er een gering oppervlakverlies plaatsvindt zal de robuustheid van het gebied niet significant worden aangetast.

- Het plaatsen van het geluidsscherm heeft geen significant negatieve effecten op de aaneengeslotenheid en robuustheid van het NNN.

4.3 De aanwezigheid van bijzondere soorten

Er zijn landelijke Rode lijsten opgesteld van bedreigde en kwetsbare dieren en planten. Daarbij is wettelijk vastgelegd dat de overheid deze soorten beschermt en dat zij het onderzoek én werkzaamheden bevordert die nodig zijn voor de bescherming van deze Rode lijstsoorten. In het provinciale Beleidsplan Natuur en Landschap is opgenomen dat het provinciale soortenbeleid zich richt op bedreigde en kwetsbare soorten in Utrecht. De Oranje lijst voor fauna is bevestigd in 1997 en voor flora in 2001. Hierbij is bepaald dat de Oranje lijsten specifiek gebruikt worden bij toetsing van subsidieaanvragen en bij plantoetsing. In de Werkdocumenten Flora en Fauna zijn de Oranjelijsten te vinden.

Omdat per 1 januari 2017 de nieuwe Natuurwetgeving is bij dit toetsingsaspect voor de volledigheid ook gekeken naar de aanwezigheid van soorten die onder de nieuwe wetgeving beschermd zijn.

De aanwezigheid van bijzondere soorten is beoordeeld op basis van literatuurgegevens en het veldbezoek. Hierbij is gebruik gemaakt van de gegevens uit de signaleringskaarten van Provincie Utrecht en de Nederlandse Databank Flora en Fauna.

A) Uit de literatuur blijkt dat er zeer weinig beschermde soorten uit de Flora- en Faunawet of nationaal bedreigde soorten van de Rode lijst aanwezig zijn in het plangebied. Analyse van de signaleringskaarten van provincie Utrecht laat zien dat de diversiteit en kwaliteit van het gebied erg laag is. Op deze signaleringskaarten worden de aantallen flora en fauna per ¼ km² weergegeven. Deze projectie laat zien dat er minder dan 6 soorten beschermde flora en 4-6 soorten van de Rode lijst aanwezig kunnen zijn binnen en in de omgeving van het plangebied. Met betrekking tot beschermde fauna toont de signaleringskaart geen waarden. Het ontbreken van een waarde kan inhouden dat het terrein niet of nauwelijks is bezocht of een erg lage natuurwaarde van het gebied. Als er vervolgens gekeken wordt naar het aantal Rode lijstsoorten binnen en in de omgeving van het gebied, dan wordt er de laagst mogelijke waarde aangegeven, met minder dan 8 soorten per ¼ km².

B) Hoewel de Oranje lijst van Provincie Utrecht zeer verouderd is, blijft deze onverminderd van kracht tot er een nieuwe lijst is geformuleerd. De signaleringskaarten met betrekking tot de bijzondere en bedreigde soorten van de Oranje lijst (aantal / ¼ km²) laten ook zien dat de diversiteit en kwaliteit van het gebied laag is met minder dan 25 soorten flora en minder dan 6 soorten fauna.

Vanuit de NDFF zijn er geen strikt beschermde soorten bekend in het plangebied, echter, uitgaande van bekende verspreidingsgegevens kan er van uitgegaan worden dat de volgende soorten mogelijk aanwezig zijn:

- Algemene broedvogels als roodborst, houtduif en merel. De nesten van deze soorten zijn alleen beschermd in de periode waarin de nesten gebruikt worden.
- Vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is, zoals buizerd, sperwer of kerkuil zijn niet aanwezig en worden niet verwacht. Er zijn dan geen jaarrond beschermde nesten van deze soorten gevonden.
- Eekhoorn, das en boommarter. Het plangebied is zeer waarschijnlijk een klein onderdeel van het leefgebied van deze soorten.
- Hazelworm. De hazelworm is niet aangetroffen. Het terrein wordt als ongeschikt leefgebied beoordeeld. Mogelijk komen incidenteel zwerende exemplaren voor in de bosstrook, maar als volwaardig leefgebied is het terrein ongeschikt.

Het veldonderzoek toont aan dat er een zeer kleine kans is op aanwezigheid van hazelworm. De aanwezige habitat is zwaar beschaduwd en een gebrek aan schuilplaatsen maakt echter de kans op het voorkomen van deze soort erg klein.

Gezien de omvang van de ontwikkeling en de gesteldheid van het terrein in de huidige staat worden er geen significante effecten op bijzondere soorten verwacht. Het geluidsscherm zal zorgen voor een toename in de beschaduwning van het achterliggende terrein maar omdat er in de huidige staat ook al een zware beschaduwning aanwezig is, zal het effect van deze verandering minimaal zijn. Met betrekking tot de functionaliteit van het gebied voor bijzondere soorten zal er geen verandering zijn, ook na het plaatsen van de geluidwal blijft het gebied beschikbaar als foerageergebied voor (strikt) beschermde soorten.

Het uitvoeren van mitigerende maatregelen is voor de ontwikkelingen noodzakelijk.

- Door het uitvoeren van mitigerende maatregelen worden negatieve effecten ten aanzien van het criterium 'aanwezigheid bijzondere (strikt beschermde) soorten' voorkomen.

Het Nee-tenzij- onderzoek biedt geen vrijwaring van de vigerende natuurwetgeving (zorgplicht, gedragscode of ontheffing).

4.4 Verbindingsfunctie

De aanwezigheid van essentiële verbindingen (verbindingen tussen natuurgebieden zoals ecologische verbindingzones, ecoducten en faunavoorzieningen).

Ecologische verbindingzones zijn in het hedendaagse druk bevolkte Nederland een noodzaak. Ze verbinden gebieden van gelijk karakter met elkaar. Langs deze zones kunnen planten en dieren van het ene gebied naar het andere gebied trekken. Daar waar verbindingzones infrastructurele werken kruisen worden faunapassages aangelegd. Ecologische verbindingzones verbinden kerngebieden van de EHS en maken barrières als wegen passeerbaar voor flora en fauna. Het Rijk en provincies hebben hiertoe verschillende verbindingen aangewezen. Essentiële verbindingen zijn verbindingen tussen natuurgebieden zoals ecologische verbindingzones, ecoducten en faunavoorzieningen.

In of in de directe omgeving van het plangebied zijn geen faunaverbindingen aanwezig. Het plangebied betreft een uitloper van het bosgebied die geen verbinding vormt met andere gebieden. Aan de spoorzijde vormt het al aanwezige hekwerk een belangrijke barrière tussen de bossen ten noorden en zuiden van het spoor.

Het plangebied is ingericht als verbindingzone heideherstel (signaleringskaarten Provincie Utrecht), deze zones geven aan waar omvorming van bos naar heide wenselijk is, zodat verspreid liggende open heide/stuifzandterreinen kunnen worden vergroot en met elkaar verbonden. Dit houdt o.a. in dat er geen herplantplicht geldt voor bos dat verwijderd wordt. Op dit moment bestaat het plangebied uit een smalle bosstrook waar weinig zonlicht op de bodem doordringt. Gevolg hiervan dat in de huidige situatie geen sprake

is van een ontwikkeling naar heide. Het geluidsschermbord zal zorgen voor een toename in de beschaduwing van het achterliggende terrein maar omdat er in de huidige staat ook al een zware beschaduwing aanwezig is, zal het effect van deze verandering minimaal zijn.

- Het plaatsen van het geluidsschermbord zal de huidige functionaliteit van het gebied niet aantasten.

4.5 Behoud van oppervlakte

Het toetsingsaspect behoud van oppervlakte heeft een overlap met het aspect robuustheid en aaneengeslotenheid. Er mag geen significante vermindering van de oppervlakte optreden.

Bij het plaatsen van het geluidsschermbord zal een minimale vermindering van oppervlakte plaatsvinden. Als wordt gekeken naar de totale oppervlakte van het gebied dan is deze vermindering niet significant te noemen. Daarnaast is het oppervlakte wat verloren gaat door de ontwikkeling van een zeer beperkt ecologische waarde, waardoor geen afbreuk aan de waarden is te verwachten.

- Door het plaatsen van het geluidsschermbord zal geen significante vermindering van oppervlakte optreden.

4.6 Behoud van samenhang

Het toetsingsaspect behoud van samenhang bevat elementen van robuustheid, aaneengeslotenheid en verbindingen en hangt daarom sterk samen met de toetsingsaspecten 2 en 4.

Het plangebied betreft een uitloper van het bosgebied die geen verbinding vormt met andere gebieden. Aan de zuidzijde vormt de spoorlijn met het huidige hekwerk een belangrijke barrière en aan de oostzijde vormt de N413 een barrière. Door het plaatsen van het geluidsschermbord zal geen versnippering of significant oppervlakteverlies optreden.

- Het creëren van het geluidsschermbord zal de samenhang van het gebied niet aantasten.

5 Conclusie en advies

5.1 “Nee, tenzij”-toets

Het onderzoek voor het plaatsen van het geluidsscherm is uitgevoerd op zes onderdelen, namelijk op de 1) bestaande en potentiële waarden, 2) robuustheid en aaneengeslotenheid, 3) bijzondere soorten, 4) verbindingfunctie, 5) behoud oppervlakte, en 6) behoud samenhang.

De aantasting is significant als het NNN op één van de genoemde 6 hoofdaspecten duidelijk wordt aangetast. Indien een aantasting optreedt, zal onderzocht worden of deze verzacht kunnen worden. Hiertoe zullen mitigerende maatregelen opgesteld en beschreven worden. Mitigerende maatregelen zijn bedoeld om de gevolgen van een ingreep op het NNN ter plekke van de ingreep te verzachten.

Voor deze toetsing is de provinciale informatie over ecologische waarden en doelen gecheckt op juistheid en zo nodig aangevuld met gegevens die verzameld zijn tijdens een veldbezoek.

5.2 Effectbeoordeling

Effecten op bestaande en potentiële waarden

- Het plaatsen van het geluidsscherm leidt niet tot aantasting van de actuele of potentiële natuurwaarde van het gebied.

Effecten op robuustheid en aaneengeslotenheid

- Het plaatsen van het geluidsscherm heeft geen significant negatieve effecten op de aaneengeslotenheid en robuustheid van het NNN.

Effecten op bijzondere soorten

Op het terrein kunnen mogelijk vogels tot broeden komen, nesten van vogels zijn, indien in gebruik, beschermd.

- Door het uitvoeren van mitigerende maatregelen worden negatieve effecten ten aanzien van het criterium ‘aanwezigheid bijzondere (strikt beschermde) soorten’ voorkomen.

Effecten op de verbindingfunctie

- Er zijn door het plaatsen van het geluidsscherm geen negatieve effecten ten aanzien van essentiële verbindingen in of rondom het gebied.

Effecten op behoud van oppervlakte

- Het plaatsen van het geluidsscherm zal de huidige functionaliteit van het gebied niet aantasten.

Effecten op behoud van samenhang

- Het creëren van het geluidsscherm zal de samenhang van het gebied niet aantasten.

5.3 Ja, mits...

Het plaatsen van het geluidsscherm zal de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet significant aantasten.

- De ontwikkeling is derhalve mogelijk (‘ja’), mits mitigerende maatregelen uitgewerkt worden en uitgevoerd worden.

De maatregelen hebben als doel de aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden zo veel als mogelijk te voorkomen of te verzachten, danwel in het geheel uit te sluiten. De te nemen maatregelen moeten goed controleerbaar zijn voor de overheid (zekerstellings-overeenkomst).

5.4 Mitigerende maatregelen

Onderstaand zijn mitigerende maatregelen genoemd, waarmee in de verdere planvorming rekening gehouden dient te worden. Deze uitwerking is nochtans niet compleet, het mitigatieplan kan namelijk pas uitgewerkt worden als de natuuronderzoeken volledig zijn afgerond. Wel zijn er duidelijke handgrepen met betrekking tot de te verwachten soorten in het gebied.

Broedvogels

- De werkzaamheden dienen plaats te vinden buiten het broedseizoen van vogels, dit loopt globaal van 15 maart – 15 juli. Echter ook buiten deze periode kunnen vogels tot broeden komen.

- Worden de werkzaamheden in het broedseizoen gestart, dan dienen voorafgaande aan de werkzaamheden door een deskundige op het gebied van vogels de broedgevallen in kaart gebracht. Verstoren van nesten moet voorkomen worden.

6 Literatuur

Bijlsma, R.G., 1993. Ecologische atlas van de Nederlandse Roofvogels. Uitgeverij Schuijt & Co, Haarlem

Broekhuizen, S., Hoekstra, B., Van Laar, V., Smeenk, C. & Thissen, J.B.M., 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Uitgeverij KNNV, Utrecht.

Husting, F. & Vergeer, J., 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Uitgeverij KNNV, Utrecht.

Stam, S. M. E. en H. van Arkel, 1994. Werkdocument Ecologische Verbindingszones Provincie Utrecht. Provincie Utrecht, Utrecht.

Wildschut, J.T., Brijker, H.J. & Van den Dool, E., 2004. Oude boskernen van de Utrechtse Heuvelrug. provincie Utrecht, sector Ecologisch onderzoek en Groene regelgeving (RER), mei 2004.

Websites:

- Verspreidingsgegevens van inheemse zoogdieren via www.zoogdieratlas.nl. Website voor het laatst geraadpleegd op 30-11-2016.
- EHS-Wijzer Provincie Utrecht via www.provincie-utrecht.nl. Website voor het laatst geraadpleegd op 30-11-2016.
- Ruimtelijke plannen.nl Website voor het laatst geraadpleegd op 30-11-2016.
 - Signaleringskaarten EHS – Informatie op locatie. Provincie Utrecht via scan.provincie-utrecht.nl. Website voor het laatst geraadpleegd op 28-11-2016.